

[Hanne Budtz.]

vidt sige, at det er logisk, eftersom Romtraktaten overhovedet ikke nævner spørgsmålet om kvindernes stilling. Bortset fra ligelønnen, der naturligvis er et vigtigt spørgsmål, omtaler man slet ikke kvindens stilling i forbindelse med familielovgivning o. lign. Det vil altså sige, at Romtraktaten slet ikke kræver nogen harmonisering på dette område. Så jeg må gå ud fra, at mindretallet i markedsudvalget har været af samme opfattelse, nemlig at der skulle ikke være nogen fare på færde.

Stillet over for denne skrækkampagne, som jeg vil kalde det, er det dog rimeligt at trække frem her, at det er rigtigt, at den danske kvinde i den danske lovgivning har en overordentlig god stilling. Dermed være ikke sagt, at der ikke er ting at forbedre og forny. Men hele den retsstilling, vi har opnået med ligestilling, som begyndte længe før valget i 1915, og som i høj grad har fulgt Dansk Kvindesamfunds over hundred-årige historie, er det værd at lægge mærke til. Det er klart, at vi er mange, der betragter det som en selvfølge, at den bevares, og det mener vi altså også sker.

Hvorfor har så den danske kvinde den ligestilling, hun har i dag? Ja, det er både kvindeorganisationer, de politiske organisationer og politikerne i den gamle rigsdag, der har sørget derfor. Det er også værd, synes jeg, at erindre, at danske kvindeorganisationer ofte er blevet stiftet på et internationalt grundlag. Nu har der her i dag lydt så megen tale om Norden, at Norden er det eneste saliggørende, og at kun vi kan finde den enlige friheds rytme. Vi skulle vist en gang imellem tænke på, at menneskerettighederne blev vedtaget først i USA i 1776 og senere i Frankrig i 1789. Vi har en god lovgivning, som naturligvis altid vil kræve ændringer og ajourføringer og forbedringer, men vel at mærke en lovgivning, som ikke skal ændres, som ikke kræves ændret, og som ikke ønskes ændret alene på grund af indtræden i EF eller kræves ændret af EF.

Når man tænker på den baggrund, der eksisterer for danske kvinders ligestilling — jeg tænker på den engelske familie Pankhurst med Emmeline Pankhurst i spidsen, der var villige til at gå i fængsel og foretage sig alt muligt farefuldt for overhovedet at opnå denne ligestilling — vil man se, at det

altså ikke er noget, der er opnået alene på et dansk eller nordisk grundlag heller.

Det var interessant, måske nærmest uhyggelig interessant, at se f. eks. et interview i Berlingske Tidende for i går, søndag den 3. september, hvor nogle unge rødstrømper på spørgsmålet, om de nu vil bruge den danske kvindes privilegier som grund til at holde europæiske medsøstre udenfor, svarer følgende:

„Vi slås ikke mod dem, men for os. Og holder vi ikke fast ved, hvad der er opnået her i Norden, sælger vi noget, som de andre kan have gavn af. Europæiske kvinder har set hen til vore ligeretskamp, og det skal de blive ved med. De eneste, der kan gøre noget for kvinderne i Italien, er kvinderne i Italien. Vi gør mest ved at bevare Danmark som foregangsland. Hvordan forestiller man sig i øvrigt at vi skal hjælpe nogen, hvis vor egen udvikling går i stå?“

Det er sørgelige ord. Unge danske kvinder i dag vil gerne leve højt og godt på resultater af tidligere tiders indsats af både mænd og kvinder, de vil gerne sidde ned og nyde resultaterne. De vil intet risikere for europæiske medsøstre, de vil ikke være med til at gå i spidsen, til at være med til at påvirke andre ved vore friheds- og ligeretsidealer. Jeg mener, det er nødvendigt at sige dette i denne situation, hvor man har oplevet, at der er lavet film, som kaldes „Kvinden i EF“, men som rettelig burde kaldes „En film imod EF“, eller at der er omdelet pjecer til husstandene, der fortæller, at både selverhvervende kvinder og hjemmearbejdende husmødre vil få det ringere inden for EF — alt sammen fuldstændig og aldeles urigtigt og ubegrundet. Det, der synes at være realiteten i dag, er, at de unge — det er fortrinsvis unge, men der er selvfølgelig kvinder i alle aldre — siger: nej, vi skal blive ved med at have det, som vi har det i dag, vi skal ikke risikere noget ved at gå ind i EF. De taler altså i virkeligheden for et veletableret samfund for kvinden i dag, det veletablerede samfund, som de i øvrigt går så meget imod i deres argumentation.

Mon ikke de pågældende kvinder skulle vide, at der inden for EFs kvindeorganisationer, inden for deres politiske organisationer, er en stærk kamp for en forbedring af kvindens stilling inden for lovgivningen?